

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/15472.

Érkezett: 2005 MARCH 29.

Törvényjavaslat kezdeményezése

Dr. Szili Katalin asszonynak
a Magyar Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Mellékelten - a Hárszabály 85. § (2) bekezdése alapján - benyújtom *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.*

A törvényjavaslat társadalmi-gazdasági és szakmai körülményeit bemutató indokolását mellékelten csatolom.

A törvényjavaslat elfogadásához a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 24. §-ának (3) bekezdése alapján a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

Budapest, 2005. március 29.

Herényi Károly
MDF

2005. évi ... törvény

a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról

A hatályos Alkotmány 29. §-ának (1) bekezdése szerint: *"Magyarország államfője a köztársasági elnök, aki kifejezi a nemzet egységét, és őrködik az államszervezet demokratikus működése felett."* Ahhoz, hogy a köztársasági elnök ennek az alkotmányos elvárásnak eleget tudjon tenni, megválasztásának szabályait is úgy szükséges kialakítani, amely biztosítja, hogy valóban csak a nemzet egységét reprezentáló személy tölthesse be ezt a legmagasabb közbizalmi tisztséget. Ennek érdekében az Országgyűlés az alábbi törvényt alkotja:

1. §

(1) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 29/B. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(4) Ha a második szavazás alkalmával egyik jelölt sem nyerte el a megkívánt többséget, harmadszori szavazást kell tartani. Ez alkalommal csak arra a két jelöltre lehet szavazni, akik a második szavazás alkalmával a legtöbb szavazatot kapták. A harmadik szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatát elnyerte."

(2) Az Alkotmány 29/B. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

"(6) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti harmadik szavazás alkalmával egyik jelölt sem nyerte el a megkívánt többséget, akkor az Országgyűlés az e §. szerinti jelölési és szavazási eljárást köteles 8 napon belül megismételni mindaddig, amíg az eredményre nem vezet."

2. §

E törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

A hatályos Alkotmánynak a törvényjavaslat által módosítani kívánt rendelkezése (mondata) szerint: *"A harmadik szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki – tekintet nélkül a szavazásban részt vevők számára – a szavazatok többségét elnyerte."*

Egyes alkotmányjogászok - szigorúan csak az Alkotmány hivatkozott szövegét alapul véve - úgy értelmezik a fenti rendelkezést, hogy ad absurdum, ha több képviselő is van jelen, de pld. csak 3 képviselő szavaz, akkor már 2 igen szavazattal is megválasztható a köztársasági elnök.

Véleményünk szerint az előbbi értelmezés helytelen, ugyanis egy testület működése során a döntéseinek érvényességéhez - kimondatlanul is - alapvető és általános feltétel az adott testület (jelen esetben az Országgyűlés) határozatképessége. Ha ebből az értelmezésből is indulunk ki, a hatályos szabályozásból az következik, hogy a harmadik szavazási fordulóban - alapul véve az országgyűlési képviselői teljes mandátumszámot (386) és a határozatképességhez szükséges létszámot (194) - a köztársasági elnök már 98 igen szavazattal is megválasztható. Egy ilyen minimum szavazatszám viszont egyértelműen nem fejezheti ki a nemzet egységét. Ráadásul a jelenleg hatályos szabályozás alapján - a nemzet egységét megtestesítő elv kifejeződésének tiszteletben tartásán és a politikai morálon túl - semmi sem készteti a parlamenti többségben lévő erőket arra, hogy bármiféle erőfeszítést tegyenek egy olyan jelölt állítása érdekében, akinek a személye a támogatottságot illetően valóban kifejezheti a nemzet egységét.

Annak érdekében, hogy köztársasági elnöknek csak olyan személy kerülhessen megválasztásra, akivel kapcsolatban teljes vagy legalább is részkonszenzus alakul ki a parlamenti pártok között, a törvényjavaslat módosítja ennek a feltételnek az érvényesülését jelenleg nem biztosító rendelkezést.

A törvényjavaslat a megválasztás eredményességéhez azért kívánja meg a harmadik szavazási fordulóban a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatát, mivel ez a sikeres szavazáshoz nagy valószínűséggel szükségessé teszi a parlamenti pártok részéről a köztársasági elnökjelölt személyéről való előzetes konzultációt, egyeztetést, sőt bizonyos mértékben még a konszenzus kialakítását is. Az így megválasztott köztársasági elnök viszont - függetlenül attól, hogy "csak" a harmadik szavazáskor választják meg - már valóban kifejezheti a nemzet egységét, és megfelelő legitimitációval öröködhet az államszervezet demokratikus működése felett.

Előfordulhat viszont az, hogy az új köztársasági elnököt még a harmadik fordulóban sem sikerül megválasztani. Erre az esetre a hatályos Alkotmány nem tartalmaz rendelkezést, bár értelmezhető úgy a szabályozás, hogy ilyenkor újra kell kezdeni a jelölési és szavazási eljárást. Az egyértelműség érdekében a törvényjavaslat ezt az esetet - határidő rögzítésével - is megfelelően szabályozza.

Budapest, 2005. március 29.

Herényi Károly
MDF